

Zkušební okruhy pro Státní závěrečnou zkoušku v magisterském studijním programu Právo a právní věda, obor Právo

PV382 MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ A OBCHODNÍ

v akademickém roce 2019/2020

zkušební období:

JARO 2020 - ZÁŘÍ 2020 - LEDEN 2021

1. Prameny úpravy mezinárodního práva soukromého a střety (či souběhy) pramenů. Mezinárodní smlouva jako pramen mezinárodního práva soukromého, procesního a obchodního. Nařízení jako pramen unijního mezinárodního práva soukromého, procesního a obchodního (přehled norem, vztah k vnitrostátnímu právu). ZMPS a jeho použití.
2. Vytváření společného justičního prostoru v Evropě (v oblasti civilní) – od článku 65 Amsterodamské smlouvy k článku 81 Smlouvy o fungování EU. Pravomoc orgánů EU. Interpretace norem a interpretační pravomoci SD EU před a po Lisabonu. Normy vytvářející společný justiční prostor (oblast kolizní a oblast procesní) a jejich základní analýza. Včetně vazeb a působnosti. Uvedte minimálně jeden příklad působnosti a vazeb norem.
3. Mezinárodní unifikace práva v oblasti mezinárodního práva soukromého, procesního a obchodního. Instrukce podílející se na unifikaci (UNCITRAL, UNIDROIT, Haagská konference, EU). Mezinárodní smlouvy vs. unijní normy vs. vzorové zákony. Příklady jednotlivých typů pramenů. Jednotná interpretace aneb jak jednotné může být jednotné právo. Autonomní interpretace. Tzv. universální dopad norem z oblasti mezinárodního práva soukromého a procesního. Tzv. lex mercatoria a jeho možné pozice v řízení před soudy a před rozhodci. Vztah unifikovaného a neunifikovaného práva.
4. Metody úpravy mezinárodního práva soukromého. Zásady aplikace norem kolizních (zásada lex fori a výjimky z ní). Problematika kvalifikace a interpretace norem (pro účely aplikace ZMPS, pro účely aplikace unijních předpisů mezinárodního práva soukromého). Zásady aplikace práva povolného kolizní normou (právo soukromé vs. právo veřejné vs. imperativní normy, zpětný a další odkaz). Zjišťování zahraničního práva včetně možností právní pomoci. Oblast mezinárodního práva procesního.
5. Subjekty soukromoprávních poměrů z pohledu mezinárodního práva soukromého, včetně postavení státu jako účastníka soukromoprávního vztahu. Postavení cizince jako účastníka civilního řízení v ČR. Zvláštnosti postavení státu vs. zahraniční investor.
6. Právní jednání – kolizní problematika. Čas jako veličina v mezinárodním právu soukromém. Analýza příslušných ustanovení ZMPS. Analýza ustanovení o vzniku, materiální platnosti a platnosti z pohledu formy u regulace smlouvy dle nařízení Řím I.

7. Věcná práva – kolizní problematika, styčné body s oblastí práva veřejného, mezinárodní pravomoc českých soudů v případě sporů (zejména problematika u nemovitostí) dle nařízení Brusel I bis a dle ZMPS.
8. Závazková práva – kolizní problematika závazků ze smluv. Vnitrostátní úprava včetně směrnice práva v. úprava v nařízení Řím I. Analýza ustanovení Řím I - volba práva, náhradní určovatele. Typy voleb práva. Omezení na úrovni ochranných kogentních a imperativních norem.
9. Závazková práva – kolizní problematika mimosmluvních závazků. Analýza nařízení Řím II. Analýza mnohostranné mezinárodní úmluvy na alespoň jednom příkladu. Analýza úpravy v ZMPS včetně zhodnocení její využitelnosti vzhledem k existenci unijní úpravy a mezinárodních úmluv.
10. Dědické právo – kolizní problematika. Dědický statut z pohledu českého mezinárodního práva soukromého (ZMPS, mezinárodní smlouvy – příklad úpravy ze smlouvy o právní pomoci). Nařízení o dědění – základní kolizní a procesní analýza. Odúmrť.
11. Vztahy mezi manžely - kolizní problematika (ZMPS, unijní úprava). Procesní problematika včetně evropské úpravy. Uplatnění výhrady veřejného pořádku v právu kolizním na tomto poli a uplatnění veřejného pořádku v právu procesním.
12. Vztahy mezi rodiči a dětmi - kolizní problematika (ZMPS, unijní úprava). Procesní problematika včetně evropské úpravy. Uplatnění výhrady veřejného pořádku v právu kolizním na tomto poli a uplatnění veřejného pořádku v právu procesním.
13. Veřejný pořádek v právu kolizním, hmotném a procesním. Interakce práva soukromého a práva veřejného z pohledu mezinárodního práva soukromého. Institut výhrady veřejného pořádku. Veřejný pořádek v procesním právu a jeho funkce. Příklady v jednotlivých úpravách (ZMPS, nařízení). Vztah k imperativním normám a ochranným kogentním normám.
14. Tzv. imperativní normy (mezinárodně kogentní normy) – teorie použití, analýza článků v Řím I a Řím II. Vztah k tzv. ochranným kogentním normám a výhradě veřejného pořádku.
15. Autonomie vůle stran a její projevy v právu kolizním, hmotném a procesním.
16. Teorie lex mercatoria v pohledu celostním a z pohledu českého práva. Jednotlivé součásti lex mercatoria (INCOTERMS, mezinárodní zvyklosti atd.). Zacházení s lex mercatoria z pozice rozhodného práva, před obecnými soudy, před rozhodčími soudy, z pozice výkonu rozhodnutí.
17. Vztah fóra a rozhodného práva. Možnost volby fóra a analýza prorogační smlouvy a rozhodčí smlouvy. Vztah místa vedení sporu a místa uznání, resp. prohlášení vykonatelnosti a výkonu rozhodnutí (rozhodčího nálezu).
18. Soudní rozhodnutí a jeho pozice z pohledu mezinárodního práva procesního. Rozhodnutí soudu z pohledu evropského mezinárodního práva procesního (režim dle nařízení Brusel bis) a dle ZMPS.

19. Soudní rozhodnutí a jeho pozice z pohledu mezinárodního práva procesního. Od nařízení Brusel I k nařízení o evropském exekučním titulu, o drobných pohledávkách, o evropském platebním rozkazu a k nařízení Brusel I bis.
  20. Rozhodčí nález v mezinárodním styku. Analýza ZMPS. Analýza Newyorské úmluvy.
  21. Mezinárodní pravomoc, mezinárodní příslušnost. Pohled práva vnitrostátního ve srovnání s mezinárodními úmluvami a nařízeními. Analýza působnosti unijních nařízení upravujících mezinárodní pravomoc, mezinárodní příslušnost. Obecná příslušnost dle nařízení Brusel I.
  22. Analýza pravidel mezinárodní příslušnosti v nařízení Brusel I bis – alternativní pravidla, speciální pravidla, pravomoc (příslušnost) založená dohodou stran, výlučná příslušnost. Litispendence. Vztah příslušnosti a výkonu rozhodnutí.
  23. Mezinárodní rozhodčí řízení realizované před soudy institucionalizovanými a ad hoc. Prameny úpravy. Arbitrabilita sporu. Koncepce rozhodčího řízení. Rozhodčí smlouva. Vztah soudů obecných a rozhodčích.
  24. Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží. Přímá úprava mezinárodní kupní smlouvy včetně problematiky promlčení. Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží – obecná část, aplikace úmluvy. Vyplnění mezer. Interpretace úmluvy a právních jednání. Vznik smlouvy (i kolizní problematika). Tzv. bitva formulářů.
  25. Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží. Práva a povinnosti stran vyplývající z uzavřené kupní smlouvy z pohledu přímé úpravy. Dodací podmínka a její vazby na další ustanovení smlouvy. INCOTERMS a jejich využití při formulaci dodací podmínky. Platební podmínka včetně analýzy platebních prostředků.
  26. Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží – reklamační proces, nároky stran v případě porušení smlouvy. Význam čl. 25. Analýza jednotlivých nároků. Odpovědnost za náhradu škody. Okolnosti osvobozující od odpovědnosti. Další související otázky.
-